RAID ANCHETĂ

DE LA LECȚIA DE EDUCAȚIE FIZICĂ SPRE SPORTUL DE PERFORMANȚĂ

Lecția de educație fizică și activitățile sportive extrașcolare constituie verigi importante în pregătirea multilaterală a elevilor. De modul în care se ocupă cadrele de specialitate din școli de instruirea elevilor, depinde în mare măsură formarea unor oameni sănătoși, capabili să dea un randament maxim în viața socială. De asemenea, în cadrul lecțiilor de educație fizică se formează și viitorii performeri sportivi.

Pornind de la aceste considerente, am efectuat un sondaj în cîteva școli de diverse grade pentru a urmări nivelul general de pregătire sportivă a elevilor, rezultatele obținute de ei pe tărîm competițional.

Cum vor preda educația fizică?

Introducerea educației fizice la clasele I—IV (deocamdată experimental, dar cu multe șanse de generalizare), impune o mai mare atenție din partea profesorilor de educație fizică, a direcțiunilor școlilor pedagogice pentru pregătirea în acest sens a viitorilor învățători. Am vrut să ne convingem de realitate asistînd la orele de educație fizică ținute la școala pedagogică din Odorhei, beneficiara unei frumoase baze sportive (sală mare de jocuri și gimnastică, aparatură completă, patinoar etc.). La lecția de control condusă de prof. Iosif Csergő se aflau elevii anului IV. Deci, cei care, după absolvire, vor preda și educația fizică micilor școlari. Tema lecției de control: **executarea unor exerciții simple de gimnastică la aparate.** Concluzia: **un stadiu de pregătire la care ar fi trebuit să rămînă corijenți aproape toți viitorii învățători.** Deși era vorba de o lecție de control, deci de lucruri repetate de nenumărate ori, **elevii parcă erau niște începători.** Se mișcau cu foarte multă greutate, executau disparat mișcările (fiecare fiind urmată de o pauză îndelungată pentru a medita la ceea ce trebuie să facă în continuare). Situația se prezintă și mai rău la anii mai mici. De pildă, la anul II. În lecția prof. Irma Botar, elevele nu reușeau să execute o săritură la capră, iar cînd reușeau acest lucru multe se... accidentau ca urmare a faptului că nu știau să aterizeze după săritură. Băieții abia se puteau ridica în brațe la paralele. Nici vorbă de un exercițiu întreg!

Care este explicația acestei stări de lucruri? După părerea profesorilor de educație fizică de aici, baza necorespunzătoare a pregătirii fizice a viitorilor învățători este urmarea faptului că elevii nu au făcut cum trebuie educația fizică în școala generală. Așa că, aici au trebuit să înceapă cu... alfabetul.

Desigur, am constatat și noi, cu prilejul deselor sondaje și cu prilejul consfătuirilor cadrelor de specialitate, că educația fizică a fost, în multe școli generale, un obiect de învățămînt neglijat. Dar aceasta nu poate scuza nivelul de pregătire al elevilor Școlii pedagogice care abia au ajuns la descifrarea alfabetului sporturilor de bază. Și asta după 4-5 ani de educație fizică. Neavînd formate deprinderile de mișcare necesare, viitorii învățători nu vor putea niciodată să demonstreze elevilor cum se execută un exercițiu. Sau, îl vor învăța greșit, ceea ce este și mai grav.

De fapt, pe cine acuză tovarășii profesori de aici pentru faptul că nu se face cum trebuie educația fizică în școlile generale din localitate și împrejurimi? Printre alții, pe foștii lor elevi. Și, dacă cercul vicios va continua, nu se va rezolva niciodată problema pregătirii corespunzătoare a elevilor din clasele mici, la care, din nefericire, mai predau educația fizică acești învățători.

În contrast

Prof. Dionisie Toth de la Școala generală nr. 2 din Odorhei are cîteva ore cu caracter experimental la clasele mici. Am asistat la lecția de educație fizică cu clasa a IV-a. Datorită faptului că tema lecției de control era tot de gimnastică, ne vom permite o scurtă comparație cu elevii de la Școala pedagogică. Comparația este net în favoarea micilor elevi de la școala generală. Aceștia executau cu multă dezinvoltură exerciții de gimnastică acrobatică (rostogoliri înainte și înapoi, cumpăna joasă, stînd pe omoplat, semi-șpagat, șpagat, pod etc.), aveau multă mobilitate. Credem că cel mai bun elev al anului IV din Școala pedagogică s-ar fi... rușinat privind exercițiile executate de un elev cu posibilități medii din clasa a IV-a.

La sfîrșitul lecției la care am asistat, cei mai buni gimnaști — componenți ai reprezentativei școlii — au cerut profesorului să rămînă în continuare pentru antrenament, în vederea unui concurs inter-clase. După executarea unor exerciții impuse, profesorul a adus un pick-up și, în ritmul unui vals, cîteva eleve (Paraschiva Balaș, Eva Bomher, Anica Ambruș etc.) au început să execute exerciții frumoase într-o armonie și sincronizare desăvîrșite. „Le obișnuiesc și cu execuții pe muzică, deoarece vrem să prezentăm un program pentru serbarea de sfîrșit de an — *ne spunea prof. D. Toth.* Îmi place să lucrez cu cei mici, căci sînt foarte receptivi, și apoi sper ca peste cîțiva ani să formez din rîndul lor performeri. Îmi va fi mai ușor avîndu-i în supraveghere de mici. Ar trebui ca și la clasele I-IV educația fizică să fie predată tot de cadre de specialitate pentru ca de la început să se dea elevilor noțiunile cele mai importante și în mod cît mai corect".

În umbra tradiției...

Liceul din Miercurea Ciuc are o tradiție sportivă îndelungată. Sporturile cele mai populare sînt hocheiul, patinajul, schiul la care, de fapt, elevii de aici au cucerit majoritatea titlurilor regionale la recentele campionate școlare. Cu prilejul acestor concursuri au ieșit în evidență cîțiva sportivi din liceu (și în special din clasele V-VIII), care se anunță ca autentice speranțe la sporturile de iarnă: Eva Marcoș (campioană republicană de patinaj viteză la juniori mici, campioană regională la slalom special, slalom uriaș și, anul trecut, la fond), T. Micloș (hochei), Maria Tașnadi (patinaj) etc.

Dar celelalte ramuri sportive? Sînt și ele prezente, însă foarte neglijate, profesorii invocînd motivul tradiției sporturilor de iarnă. În umbra tradiției se poate trăi în liniște. Sporturile de iarnă merg aproape de la sine, pe cînd la volei (de pildă) trebuie să-i antrenezi pe elevi, lucru care cere un oarecare efort. Pentru a face față la campionatele școlare, au fost „adunați" cîțiva băieți și trimiși să joace la etapa regională! Bineînțeles, ei au ocupat ultimul loc. Profesorii de aici spun că **„nu are cine să se ocupe de echipa de volei".** Într-adevăr, există un singur profesor cu specialitatea volei. Să fie prea puțin pentru o echipă?

Gimnastica este un sport cu mare priză în liceu. O spunea chiar prof. Antal Zsombor căruia (mărturisea el) i-a atras atenția un profesor de la Școala sportivă din Tg. Mureș, interesat probabil în depistarea elementelor de perspectivă, că în școlile din M. Ciuc există foarte multe talente la gimnastică, dar nu are cine să le descopere. În orice caz, profesorii de aici au așteptat să vină altcineva din afară să le spună că în localitate sînt mulți gimnaști.

Atletismul se practică numai în ajun de campionate, iar la orele de educație fizică doar la început de toamnă și sfîrșit de primăvară. Ce folos că s-ar putea descoperi talente dacă nimănui nu-i pasă?...

Se pierd talente

A fost cazul atletei Maria Sallo de la liceul din Miercurea Ciuc care, cu cîțiva ani în urmă, a stabilit un record regional la săritura în lungime, cu o performanță de 5,08 m (record nedepășit pînă astăzi). Nu s-a îngrijit nimeni de ea, s-a lăsat de sport și acum, după aproape patru ani, în loc s-o vedem în lotul național, a abandonat complet activitatea competițională.

Dar nu a fost pierdută numai atleta, ci și talentata voleibalistă M. Sallo, care fusese cîndva vizată pentru lotul olimpic, înaintea Jocurilor de la Tokio.

În atenția tuturor

Am intrat la Liceul „Mihai Viteazul" din Capitală cu intenția de a afla de la profesorii de specialitate modul cum se desfășoară activitatea sportivă, despre realizările obținute și ajutorul primit din partea celorlalți factori interesați pentru ca rezultatele reprezentanților liceului să fie cît mai bune. Parteneri la discuție ne-au fost profesorii de educație fizică Aurora Podlaha, Valentin Prunescu și Mihai Petrescu.

Nu acordăm rabat mediocrității

Cu deosebită plăcere am aflat de la interlocutorii noștri că tot ceea ce au obținut pînă acum în domeniul sportului se datorește în bună măsură și faptului că în echipele reprezentative ale liceului — participante la diferite concursuri și campionate republicane școlare – nu sînt admise decît elementele bune la învățătură. Ca să fii reprezentantul liceului „Mihai Viteazul" în întrecerile sportive trebuie să fii bun și la învățătură. Pentru realizarea acestui lucru, colaborează fructuos directorii liceului, MIHAI COSTEA și ION UDRIȘTOIU, diriginții și celelalte cadre didactice. Dintre aceștia, este suficient să amintim pe Constantin Marinescu (limba română), Pantelimon Spirescu (limba franceză), Emil Stoica (științe naturale) și alții, care participă atît la antrenamentele cît și la meciurile elevilor lor, îi ajută și îi controlează în permanență, astfel încît aceștia sînt întotdeauna bine pregătiți atît ca sportivi cît și ca elevi.

Pentru a nu se acorda rabat mediocrității, în echipele liceului nu sînt admiși decît cei care au note foarte bune. Iată cîteva nume de fruntași la învățătură care bat de acum la porțile consacrării și în sport: Liviu Popescu (cl. a X-a F), Marcela Costea (cl. a X-a G), Florin Ursu (cl. a XI-a G) și Venera Zaharescu (cl. a X-a G) — volei; Sorin Corbu (cl. a X-a B) și Constantin Banciu (cl. a X-a H) — handbal; Violeta Ioiciulescu (cl. a IX-a A) și Georgeta Deli (cl. a IX-a D) — gimnastică sportivă; Iolanda Săbuianu (cl. a X-a F) — gimnastică artistică; Liliana Sandu (cl. a XI-a), Dan Stoica (cl. a X-a B) și Andrei Petrescu (cl. a XI-a C) — baschet etc. Mulți dintre cei enumerați mai sus fac parte din loturile republicane de tineret sau juniori.

Ne mîndrim cu foștii elevi

Profesorii Valentin Prunescu și Aurora Podlaha, cu un stagiu destul de îndelungat la catedra de specialitate, ne-au reamintit cu multă plăcere și despre foștii lor elevi și eleve care azi sînt nume cunoscute în sportul românesc de performanță. Sînt demne de reținut numele medicului Armand Novacec, maestru al sportului la baschet, ale studenților Cristian Gațu din echipa reprezentativă de handbal a țării, V. Ionescu — fotbalist la Jiul Petroșeni, divizia A, I. Strîmbeanu — fotbalist la Universitatea Craiova, divizia A, al profesorului Nicolae Vieru — antrenor federal de gimnastică etc., etc.

Profesorul Prunescu spunea că trebuia să intervină foarte „energic" pentru a scoate din sala de sport pe un Novacec, Gațu sau Strîmbeanu care, ore în șir, exersau anumite procedee din sportul îndrăgit dar, tot dînsul a adăugat, că fără o mare perseverență și dragoste pentru sportul preferat nu se pot obține rezultate înalte. Cît adevăr în aceste cuvinte!

Mulți absolvenți de aici s-au îndreptat spre I.C.F.

Încă din liceu mulți elevi au aptitudini deosebite pentru sportul de performanță, unii dintre ei sînt pregătiți și îndrumați să urmeze în continuare cursurile Institutului de Cultură Fizică. În fiecare an, de la liceul „Mihai Viteazul" se prezintă la concursul de admitere la I.C.F. 5-6 absolvenți. Putem cita dintre foștii elevi — azi antrenori sau profesori de educație fizică — pe Gheorghe Chiose, Nicolae Vieru, Georgeta Niculescu, Adriana Georgescu, Horia Mălușel, — profesori de educație fizică.

În prezent pe băncile Institutului se află Grigore Niță (anul IV), Rădița Nicolae (anul III), Anuța Terăcău (anul I) etc.

Un fapt demn de remarcat este că unii dintre absolvenții liceului „Mihai Viteazul" studenți la I.C.F., fac practica pedagogică în fostul liceu și sub supravegherea profesoarei Aurora Podlaha, care-i îndrumă cu multă dragoste, le împărtășește din vasta sa experiență.

În prezent, toată atenția campionatelor republicane școlare!

Despre preocupările actuale, profesorii de specialitate ne-au vorbit mult, arătînd atenția pe care o acordă participării la campionatele republicane școlare, pregătirile intense care se fac pentru ca renumele liceului pe plan sportiv să nu fie știrbit cu nimic în aceste competiții.

Astfel, echipa de volei a cucerit titlul de campioană republicană școlară anul trecut la Cluj, iar acum își continuă cu intensitate antrenamentele în vederea repetării performanței. Acest obiectiv poate fi realizat deoarece în partidele susținute pînă acum nu a cunoscut înfrîngerea, reușind să se claseze pe locul I pe Capitală.

Formațiile de handbal (fete și băieți) nu se lasă mai prejos. Au cîștigat etapa pe raion și acum se pregătesc asiduu pentru cea pe Capitală. În campionatele școlare din ultimii 5 ani, echipa de fete s-a clasat de fiecare dată pe locul II.

„Nu am reușit să cîștigăm locul I fiindcă echipa liceului nr. 4 din Timișoara ne-a învins de fiecare dată în finală, dar la actuala ediție vrem să scăpăm de acest obsedant loc II... să dezmințim această tradiție" — ne spunea profesorul Mihai Petrescu.

Gimnastica sportivă și artistică vor avea reprezentante și reprezentanți bine pregătiți, iar antrenoarea lor, profesoara Aurora Podlaha, speră într-o comportare bună.

Nu este uitat nici atletismul, la care se vizează obținerea unor titluri de campioni republicani școlari în probele de aruncări și alergări.

În urma constatărilor făcute, putem trage concluzia că interesul pe care profesorii de educație fizică îl au față de pregătirea sportivă a elevilor se reflectă direct în rezultatele pe care aceștia le obțin în competițiile la care iau parte, în ridicarea din școli a unor elemente valoroase pentru sportul nostru de performanță.

Au ieșit în evidență numeroase carențe în pregătirea fizică generală a elevilor, mai ales a celor din școlile pedagogice care, după absolvire, vor trebui să predea și educația fizică. Ramuri sportive foarte importante cum ar fi gimnastica și atletismul sînt privite cu multă superficialitate, mai ales în sezonul rece, deși este știut faptul că ele contribuie substanțial la o bună dezvoltare fizică generală.

Prin campionatele școlare se materializează eforturile depuse de profesori pentru pregătirea elevilor, iar rezultatele acestora sînt încununarea muncii efectuate de cadrele didactice de specialitate.

Căci ce altceva, dacă nu rezultatele obținute pot constitui criteriul de apreciere a muncii unui profesor!

PAUL IOVAN
AUREL BREBEANU